

Zadanie 7.4. Monitorowanie i ocena rozpoznawcza nowych gatunków i odmian dla poszerzenia asortymentu roślin sadowniczych

Okres realizacji: **2008-2014**

Kierownik zadania: **dr Dorota Kruczyńska**

Wykonawcy: mgr B. Bartosiewicz (SD Dąbrowice), mgr P. Bieliński, dr H. Bryk, mgr A. Głowacka, mgr G. Hodun, mgr B. Koziński, dr hab. E. Rozpara, A. Rutkowska, dr K. Rutkowski, mgr J. Wójcik-Seliga, dr M. Sitarek, I. Bełc, Z. Jaroń, R. Przyłuski, Z. Samol, A. Stań, I. Szaleniec, H. Wodzyńska, H. Wolniak, A. Zając

Celem badań było wytypowanie gatunków i odmian polecanych w warunkach Polski z uwzględnieniem podatności na choroby i szkodniki oraz niesprzyjające warunki środowiska. Dodatkowym celem było nawiązywanie kontaktów z hodowcami zagranicznymi i pozyskiwanie nowych odmian/podkładek do badań.

W 2014 roku kontynuowano ocenę rozpoznawczą nowo pozyskanych i rozmnożonych odmian należących do 12 gatunków roślin sadowniczych. W ramach zadania oceniano 135 odmian/podkładek. Łagodna zima z niewielkimi spadkami temperatury wpłynęła korzystnie na przetrwanie roślin i ich ogólną kondycję. Wzrost temperatury od początku marca wpłynął na szybki rozwój pąków oraz na wcześniejsze kwitnienie drzew i krzewów w porównaniu z poprzednim sezonem. Kwitnienie przebiegało bez większych zakłóceń. Jedynie okres kwitnienia gatunków pestkowych był deszczowy, co wpłynęło na nieco słabsze zawiązanie owoców.

W 2014 r. wiosna obfitowała w opady deszczu stwarzając korzystne warunki wzrostu i rozwoju roślin, dobre plonowanie oraz wyrastanie owoców. Skutkiem wysokiej wilgotności, utrzymującej się przez dłuższy czas, był rozwój chorób grzybowych. W doświadczeniach jabłoniowych obserwowano, w większym nasileniu niż w poprzednich latach, objawy mączniaka jabłoni. Na drzewach gatunków pestkowych wystąpiła drobna plamistość liści drzew pestkowych, na skutek czego w sadach słabo chronionych obserwowano wczesną defoliację. Warunki pogodowe sprzyjały rozwojowi raka bakteryjnego na czereśni. Niewielkie zrakowacenia wystąpiły na pniach odmian: 'Sandra', 'Marta', 'Kassandra', 'Jacinta', 'Letniskowa' i 'Garnet'.

W roku sprawozdawczym obserwowano także zwiększone występowanie kolonii mszyc (w tym bawełnicy korówki) i przędziorków, zwłaszcza chmielowca. U wielu gatunków konieczne było intensywne zwalczanie szpecieli. Czynniki te zdecydowały o konieczności stosowania intensywnego programu ochrony aby odmiany drzew i krzewów oceniane w zadaniu były zdrowe i w dobrej kondycji. Szczególnie trudna była pierwsza połowa sezonu wegetacyjnego, z uwagi na częste opady.

W roku sprawozdawczym pozyskano 15 odmian różnych gatunków, w tym: 1 odmianę jabłoni, 2 odmiany czereśni, 5 odmian borówki wysokiej, 5 odmian żurawiny wielkoowocowej oraz 2 podkłady dla śliwy.

Wykonawcy zadania aktywnie włączali się w opracowywanie oraz upowszechnianie wyników badań. Działalność upowszechnieniowa znalazła odzwierciedlenie w aktywnym udziale pracowników naukowych realizujących zadanie w konferencjach i szkoleniach organizowanych zarówno przez Instytut Ogrodnictwa, jak i inne instytucje lub związki i organizacje branżowe. Wyniki badań posłużyły do przygotowania opracowania na stronę internetową IO, w którym przedstawiono najważniejsze tezy i informacje wynikające z realizacji badań.